

Uniwersytet
Wrocławski

Zeszyt naukowy Naukowego Koła Cywilistów

*„Vademecum spadkowe
– kto dziedziczy całość,
a kto połowę?”*

Zespół redakcyjny:

Mateusz Nitkowski
Mateusz Szczepaniak
Katarzyna Wojdyło

ISBN: 978-83-939783-1-1

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Mateusz Nitkowski
Mateusz Szczepaniak
Katarzyna Wojdyło

WYDAWCA:

Naukowe Koło Cywilistów
działające przy Zakładzie Prawa Cywilnego i Prawa
Międzynarodowego Prywatnego
Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego

ul. Uniwersytecka 22/26
50-145 Wrocław

www.nkcwroclaw.wordpress.com
nkcwroclaw@gmail.com

KOREKTA: Mateusz Nitkowski

GRAFIKA: Katarzyna Wojdyło

Wrocław 2015

ISBN: 978-83-939783-1-1

RECENZENCI ARTYKUŁÓW SKŁADAJĄCYCH SIĘ NA
NINIEJSZĄ PUBLIKACJĘ (w kolejności alfabetycznej):

dr hab. Doliwa Adam, prof. Uniwersytetu w Białymstoku

dr Drela Monika (Uniwersytet Wrocławski, dalej jako UWr)

dr hab. Mazurkiewicz Jacek, prof. UWr

dr Szydło Wojciech (UWr)

dr hab. Śmieja Andrzej, prof. UWr

dr Tekely Wiesław P. (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w
Lublinie)

dr hab. Wojciechowski Rafał, prof. UWr

dr hab. Zakrzewski Piotr, prof. Katolickiego Uniwersytetu
Lubelskiego

Spis treści

Franczuk Katarzyna: Wybrane rodzaje testamentów i przesłanki ich (nie)ważności	8
Wstęp	8
Testament holograficzny (własnoręczny)	9
Testament ustny	11
Podsumowanie	13
Bibliografia	13
Górny Wojciech: Podmioty uprawnione do ubiegania się o wydanie europejskiego poświadczenia spadkowego – analiza art. 63 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r.	15
Podstawa prawna instytucji europejskiego poświadczenia spadkowego	15
Europejskie poświadczenie spadkowe – ogólne założenia	16
Legitymacja do wnioskowania o wydanie EPS	17
Podmioty uprawnione do wnioskowania o wydanie EPS	19
Podsumowanie	27
Bibliografia	29
Mgr Kwiecień Agnieszka: Odpowiednie stosowanie przepisów o zapisie zwykłym do zapisu windykacyjnego	31
Bibliografia	41
Leszczyńska Aleksandra: Dopuszczalność sporządzenia testamentu holograficznego w przypadku osób kalekich	42
Ogólna charakterystyka testamentu holograficznego	42
Sporządzenie testamentu holograficznego w przypadku osób kalekich	43
Zasada favor testamenti	49
Bibliografia	50
Nawieśniak Dawid: Zapis windykacyjny – novum w kodeksie cywilnym i kontrowersje dotyczące jego dopuszczalności w odniesieniu do majątku wspólnego małżonków	52
Wstęp do problematyki	52
Forma zapisu windykacyjnego	53
Uchwała SN III CSK 43/12	53
Poglądy doktryny	55
Wnioski i postulaty	59
Bibliografia	60
Mgr Niemołko Rafał: Dopuszczalność testamentu wspólnego na terenie Hiszpanii	61
Wprowadzenie	61
Zakaz sporządzania testamentu wspólnego w powszechnym prawie hiszpańskim	62

Istota i rodzaje testamentu wspólnego	63
Podmioty testujące	64
„Obywatelstwo cywilne” podmiotów testujących	66
Forma testamentu wspólnego	67
Odwołanie testamentu wspólnego	68
Dysponowanie majątkiem poprzez czynności intervivos	71
Nieważność małżeństwa, rozwód i separacja małżonków	73
Popularność testamentów wspólnych	74
Bibliografia	74
Nitkowski Mateusz: Dziedziczenie posiadania – czy Sąd Najwyższy i doktryna mają rację?	77
Wstęp – posiadanie a regulacja spadku	77
Czy posiadanie stanowi prawo podmiotowe?	78
Dziedziczne, czy też nie? Stanowiska doktryny i orzecznictwa	81
Podsumowanie	83
Bibliografia	84
Mgr Nowak Olga: Zachowek, rezerwa i roszczenia alimentacyjne – jak instytucje prawne służą ochronie rodziny w perspektywie prawnoporównawczej	86
Wprowadzenie	86
System zachowku	87
System rezerwy	91
System alimentacyjny	96
Podsumowanie	98
Bibliografia	99
Mgr Popielas Mateusz: Europejskie rozporządzenie spadkowe, czyli nowości w międzynarodowym prawie spadkowym	101
Bibliografia	109
Pyszny Claudia: Aspekt porównawczy wykluczenia od dziedziczenia na przykładzie instytucji niegodności dziedziczenia	110
Wstęp	110
Polskie rozwiązanie prawne	110
System zachowku	112
System rezerwy	114
System anglosaski	116
Podsumowanie	118
Bibliografia	119

Mgr Rogowska Aleksandra: Badania DNA post mortem jako metoda ustalenia ojcostwa i ich wpływ na spadkobranie	120
Znaczenie i sposoby ustalenia kręgu spadkobierców ustawowych	120
Metody ustalenia pokrewieństwa w toku postępowania filiacyjnego	121
Wartość dowodowa analizy DNA w sprawach o ustalenie ojcostwa w orzecznictwie Sądu Najwyższego	124
Brak zgody na badanie DNA a badanie post mortem	125
Wpływ chwili ujawnienia się dziecka spadkodawcy na przebieg dziedziczenia	127
Bibliografia	130
Szczepaniak Mateusz: Przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza i praktyczne aspekty jego sporządzenia	133
Wstęp	133
Przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza - obecny stan prawny	134
Praktyczne aspekty sporządzenia spisu inwentarza	136
Koszty sporządzenia spisu inwentarza	138
Projekt nowelizacji kodeksu cywilnego i postulowane kierunki zmian	138
Bibliografia	140
Szwed Anna: Prawo spadkowe w Polsce do XIV wieku	141
Bibliografia	148
Trnka Krzysztof: Wpływ prawa rzymskiego na współczesne porządki prawne na przykładzie instytucji zachowku	149
Wstęp	149
Geneza instytucji. Zachowek w starożytnym Rzymie	150
Zachowek w prawie polskim	151
Zachowek w prawie hiszpańskim	152
Zachowek w prawie Luizjany	155
Zachowek w prawie Filipin	156
Wnioski	157
Bibliografia	158

Przedmowa

Publikacja niniejsza stanowi utrwalenie wydarzeń Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Vademecum spadkowe – kto dziedziczy całość, a kto połowę?”, która odbyła się na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego w dniach 24-25.05.2014 r.

Wyrażamy nadzieję, że zadowoli nie tylko osoby o zainteresowaniach prawniczych. Umożliwi to z pewnością szerokie spektrum spojrzenia na problematykę dziedziczenia – zarówno z perspektywy krajowej (materialnej i proceduralnej), międzynarodowej i prawnoporównawczej, jak i historycznej.

Artykuły poszczególnych autorów zostały uporządkowane w sposób alfabetyczny, według ich nazwisk.

Z życzeniami owocnej lektury

Redakcja

